

Biroul permanent al Senatului

Bp. 30 / 9 martie 2022

Biroul permanent al Senatului

L 129 / 14.03.2022

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război și a Legii nr.44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război și a Legii nr.44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război (b30/03.02.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/647/08.02.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D116/09.02.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46 alin.2 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, republicat,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii nr.44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Se preconizează extinderea sferei beneficiarilor actelor normative de bază prin includerea unei noi categorii, constând în copiii celor decedați pe front, în prizonierat sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front sau în prizonierat.

În raport de conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare, iar, în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Întrucât propunerea legislativă va avea implicații asupra bugetului de stat și asupra bugetului asigurărilor sociale de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) din Constituție.

Totodată, sunt incidente prevederile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată.

În acest sens, precizăm că, în considerentele **Deciziei nr.331/2019**, Curtea Constituțională a reținut că, *„lipsind fișa financiară (inițială și reactualizată) nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală”*.

4. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura prevăzută la art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate, printre altele, informații cu privire la impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani).

De asemenea, menționăm că instrumentul de prezentare și motivare nu este corelat cu propunerea legislativă în privința următoarelor aspecte:

a) în ceea ce privește intervențiile legislative asupra Legii nr.44/1994. Astfel, în Expunerea de motive se precizează că *„celelalte propuneri de modificare cuprinse în prezenta propunere legislativă, care vizează Legea nr.44/1994 prin (...) **modificarea literelor a), f) și k) din alineatul (1) al articolului 16**”*, în timp ce la art.IV pct.2 din propunere se preconizează **completarea Legii nr.44/1994 cu un nou articol, respectiv art.18¹**, care va fi alcătuit din trei litere;

b) în ceea ce privește data intrării în vigoare a legii, în Expunerea de motive se menționează că *„Legea va intra în vigoare la data de*

01.09.2022, după adoptarea bugetului de stat pe anul 2022 și includerea în cadrul acestuia a unui capitol destinat pentru sumele necesare în vederea acordării beneficiilor prevăzute în cuprinsul prezentei propuneri”, în timp ce în cuprinsul propunerii legislative nu există niciun articol care să prevadă data intrării în vigoare a legii.

Precizăm că Legea bugetului de stat pe anul 2022 nr.317/2021 a intrat deja în vigoare, iar, în urma analizării acesteia, nu a fost identificată nicio dispoziție referitoare la copiii celor decedați pe front, în prizonierat sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front sau în prizonierat.

Totodată, menționăm că, potrivit art.78 din Constituție, legea „**intră în vigoare la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei**”.

Așadar, potrivit Expunerii de motive, legea ar intra în vigoare la data de 01.09.2022, însă, potrivit propunerii legislative, având în vedere că nu conține nicio prevedere în acest sens, legea ar intra în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

5. Cu titlu preliminar, referitor la soluția legislativă preconizată, privind includerea copiilor celor decedați pe front, în prizonierat sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front sau în prizonierat în categoria beneficiarilor prevederilor Legii nr.49/1991 și ale Legii nr.44/1994, semnalăm, în primul rând, că aceasta este neclară, putând conduce la dubii în interpretare și aplicare, întrucât nu se înțelege care sunt copiii vizați, mai exact la ce categorie concretă de persoane se referă sintagma „celor decedați pe front, în prizonierat sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front sau în prizonierat”.

5.1. Astfel, precizăm că sintagma „**celor decedați pe front ... sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front**” este ambiguă, întrucât nu se precizează în timpul cărui război/căror războaie/acțiuni militare, persoanele respective au decedat sau au contractat răni sau boli care ulterior au cauzat decesul și nici nu se face trimitere la vreun text de lege care ar putea să prevadă acest aspect. În acest caz, nu se înțelege dacă sintagma menționată se referă la cei care au decedat sau au contractat răni sau boli, care ulterior au cauzat decesul, în timpul Primului Război Mondial, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial sau în timpul altor acțiuni/misiuni/evenimente militare, cum ar fi, de exemplu, acțiunile militare, misiunile și operațiile prevăzute la art.2 lit.b) din Legea nr.168/2020 pentru recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe

teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat, cu modificările și completările ulterioare.

Precizăm că beneficiarii primari ai prevederilor Legii nr.44/1994 sunt doar cei care au participat la Primul sau la al Doilea Război Mondial.

În același timp, semnalăm ambiguitatea sintagmei „celor decedați ... în prizonierat sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate în prizonierat”, neînțelegându-se dacă se referă doar la cei care au decedat sau au contractat răni sau boli, care ulterior au cauzat decesul, în prizonierat și care se încadrează în ipotezele prevăzute la art.4, în forma *de lege lata*, din Legea nr.44/1994 sau și la cei care se încadrează în ipoteza prevăzută la art.1 alin.(2) lit.b) din Decretul-lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat.

Precizăm că art.4 din Legea nr.44/1994 vizează o sferă mai largă de persoane care pot fi încadrate în categoria „prizonierilor de război” decât art.1 alin.(2) lit.b) din Decretul-lege nr.118/1990. Astfel, potrivit art.4 din Legea nr.44/1994, „*Prizonier de război este:*

a) *persoana capturată de inamic în cursul operațiunilor de război, indiferent dacă a fost combatant sau necombatant, precum și cea asimilată cu aceasta potrivit convențiilor internaționale la care România este parte;*

b) *persoana care, după încetarea ostilităților, la 23 august 1944, a fost dezarmată de trupele sovietice sau germane, sau, chiar nedezarmată, a fost internată în lagăre de prizonieri;*

c) *elevul școlilor militare de ofițeri, subofițeri și maiștri militari, trimis la studii în Germania, precum și soldatul și cadrul aflați în această țară la specializare, considerați prizonieri de război de către autoritățile germane la 23 august 1944.”.*

În schimb, la art.1 alin.(2) lit.b) din Decretul-lege nr.118/1990 se face referire doar la persoana care „*a fost constituită în prizonier de către partea sovietică după data de 23 august 1944 ori, fiind constituită ca atare, înainte de această dată, a fost reținută în captivitate după încheierea armistițiului”.*

Totodată, semnalăm că ipoteza prevăzută la art.1 alin.(2) lit.b) din Decretul-lege nr.118/1990 este asemănătoare cu ipoteza prevăzută la art.4 lit.b) din Legea nr.44/1994.

A. În cazul în care prin sintagma „copiii celor decedați pe front, în prizonierat sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front sau în prizonierat” au fost vizați doar copiii persoanelor care au decedat pe front sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front în timpul Primului Război Mondial sau în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, precum și copiii celor care au decedat fiind prizonieri de război, potrivit art.4 din Legea nr.44/1994, sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate în acea perioadă, pentru a nu se aduce atingere dispozițiilor **art.16 alin.(1) din Constituție, referitoare la egalitatea cetățenilor în fața legii**, recomandăm a se analiza dacă nu ar trebui modificate/completate în mod corespunzător și următoarele acte normative:

- Decretul-lege nr.118/1990, astfel încât și copiii celor decedați în prizonierat și care se încadrează în ipoteza prevăzută la art.1 alin.(2) lit.b) din acest act normativ sau care au decedat ca urmare a rănilor ori bolilor contractate în acea perioadă să beneficieze de aceleași drepturi ca cele ale copiilor vizați de Legile nr.49/1991 și nr.44/1994;

- Legea nr.168/2020, astfel încât și copiii celor decedați în acțiunile militare, misiunile și operațiile prevăzute la art.2 lit.b) din acest act normativ sau care au decedat ca urmare a rănilor ori bolilor contractate în acele acțiuni/misiuni/operații să beneficieze de aceleași drepturi ca cele ale copiilor vizați de Legile nr.49/1991 și nr.44/1994

Observația se impune având în vedere situațiile juridice asemănătoare în care se află copiii menționați.

Precizăm că, potrivit principiului nediscriminării, în accepțiunea Curții Constituționale „(...) **egalitatea în fața legii și a autorităților publice, consacrată cu titlu de principiu de art.16 alin.(1) din Constituție, își găsește aplicare doar atunci când părțile se găsesc în situații identice sau egale, care impun și justifică același tratament juridic și deci instituirea aceluiași regim juridic.**”(a se vedea Decizia nr.875 din 9 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.87 din 27 ianuarie 2020, paragraful 45).

B. În cazul în care prin prezenta propunere au fost vizați și copiii celor decedați în prizonierat și care se încadrează în ipoteza prevăzută la art.1 alin.(2) lit.b) din Decretul-lege nr.118/1990 sau care au decedat ca urmare a rănilor ori bolilor contractate în acea perioadă, și copiii celor decedați în acțiunile militare, misiunile și operațiile prevăzute la art.2 lit.b) din Legea nr.168/2020 sau care au decedat ca urmare a rănilor ori bolilor contractate în acele acțiuni/misiuni/operații, atragem

atenția asupra faptului că, din punctul de vedere al normelor de tehnică legislativă, soluțiile legislative propuse nu ar putea să se regăsească în cuprinsul Legilor nr.49/1991 și nr.44/1994, întrucât acestea vizează aspecte diferite de cele reglementate prin Decretul-lege nr.118/1990 și Legea nr.168/2020.

5.2. În plus, semnalăm că sintagma „celor decedați ... ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front sau în prizonierat” este neclară, întrucât nu se înțelege cine și în funcție de ce documente stabilește că o persoană care a participat la război sau care s-a aflat în prizonierat a decedat ca urmare a rănilor sau bolilor contractate în acele perioade, putând exista situații în care persoanele respective să fi decedat din alte cauze, ipoteză în care copiii acestora nu ar mai fi îndreptățiți să beneficieze de prevederile Legilor nr.49/1991 și nr.44/1994.

5.3. Având în vedere aspectele prezentate mai sus, pentru asigurarea previzibilității normelor, în acord cu dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituție, este necesară revederea și reformularea exprimărilor: „copiilor celor decedați pe front, în prizonierat sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front sau în prizonierat”, „copiii celor decedați pe front, în prizonierat sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front sau în prizonierat” și „copilul celui decedat pe front, în prizonierat sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front sau în prizonierat” din tot cuprinsul propunerii.

De asemenea, precizăm că, pentru o redactare unitară, va fi necesară și modificarea, în mod corespunzător, a art.9 alin.1, în forma *de lege lata*, din Legea nr.44/1994, în sensul reformulării sintagmei „*celui decedat pe front, în prizonierat sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front sau în prizonierat*”.

5.4. În altă ordine de idei, având în vedere strânsa legătură dintre obiectul de reglementare al Legii nr.49/1991 și cel al Legii nr.44/1994, pentru evitarea atomizării legislației și, implicit, pentru **respectarea principiului unicității reglementării în materie**, prevăzut la art.14 din Legea nr.24/2000, propunem abrogarea acestora și adoptarea unei noi legi care să reglementeze toate soluțiile legislative prevăzute în cele două legi. Noua lege va cuprinde în final un articol prin care vor fi abrogate Legile nr.49/1991 și nr.44/1994.

6. Referitor la **structura** prezentei propuneri, precizăm că, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, este necesar ca intervențiile legislative care privesc același act normativ să fie grupate în cadrul unui singur articol marcat cu cifră romană. Pe cale de

consecință, prezenta propunere legislativă va fi structurată în două articole marcate cu cifre romane.

6.1. Actualul art.I va fi redat în următoarea formulare:

„Art.I. – **Legea nr.49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.162 din 1 august 1991, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:**

1. Titlul va avea următorul cuprins:

«(va fi reprodus noul titlu)».

2. La articolul 1, alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

«(se vor reda integral textele propuse pentru alin.(1) și (2), având în vedere și observația de la pct.5.3)»”.

Precizăm că **pct.1 și 2 ale actualului art.III** au fost comasate într-un singur punct, respectiv pct.2 al art.I, deoarece vizează modificarea unor alineate ale aceluiași articol, comasare ce se impunea pentru suplețea actului normativ.

6.2. Actualul art.II va fi restructurat astfel:

„Art.II. – **Legea nr.44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.783 din 28 octombrie 2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:**

1. Titlul se modifică și va avea următorul cuprins:

«(va fi reprodus noul titlu)»”.

Următoarele puncte se vor reda ținând cont de observațiile de la pct.9 și 10 formulate cu privire la **pct.1 și 2 ale actualului art.IV**, care vor deveni **pct.2 - 4 ale art.II**.

7. La actualul art.I, care va deveni art.I pct.1, noul titlu al Legii nr.49/1991 se va reda ținând cont de observația de la pct.5.3 cu privire la revederea și reformularea sintagmei „copiilor celor decedați pe front, în prizonierat sau ca urmare a rănilor ori bolilor contractate pe front sau în prizonierat”.

Totodată, având în vedere că, potrivit normelor de tehnică legislativă, titlul unui act normativ exprimă sintetic obiectul reglementării, recomandăm a se analiza dacă noul titlu ar trebui să includă și categoria „accidentaților de război” prevăzută la art.3 alin.(1)

și art.4¹ alin.(1), în forma *de lege lata*, categorie de beneficiari distinctă de cea a invalizilor de război.

Aceleași observații le formulăm și cu privire la titlul Legii nr.44/1994, prevăzut la **actualul art.II** din propunere, care va deveni art.II pct.1, cu mențiunea de a se analiza dacă acesta ar trebui corelat cu textul de la art.16 lit.a) și h), în forma *de lege lata*, care se referă la „marii mutilați”, și cu textul de la art.18, în forma *de lege lata*, care se referă la „accidentații de război în afara serviciului ordonat, care au suferit o infirmitate din cauza acțiunii mijloacelor de luptă ale războiului”.

8. La pct.1 și 2 ale actualului art.III, care vor deveni pct.2 al art.I, referitor la textele propuse pentru **art.1 alin.(1) lit.d) și alin.(2)** din Legea nr.49/1991, pentru o exprimare adecvată în context, sintagma „fiecăruia dintre copiii” se va înlocui cu sintagma „**copiilor**”.

9. La actualul art.IV pct.1, care va deveni art.II pct.2, pentru respectarea uzanțelor normative, **partea dispozitivă** se va reda astfel:

„2.După articolul 9 se introduce un nou articol, **art.9¹**, cu următorul cuprins:”.

După același model se va reda și **partea dispozitivă a actualului pct.2**, care va deveni pct.4 al art.II.

La textul propus pentru **art.9¹** din Legea nr.44/1994, precizăm că sintagma „descendentul rudă de grad I” nu este corectă din punct de vedere gramatical, fiind pleonastică, și nici nu respectă exprimarea utilizată la art.406 alin.(3) lit.a) și la art.968 alin.(2) din Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, motiv pentru care propunem reformularea acesteia astfel: „descendentul **de gradul întâi**”.

De asemenea, precizăm că exprimarea „Copilul ... **se stabilește pe bază de documente**” este improprie contextului, întrucât nu copilul se stabilește, ci calitatea de copil. Pentru corectitudinea și fluența textului, recomandăm revederea și reformularea exprimării.

Totodată, semnalăm că exprimarea „pe bază de documente, în condițiile prevăzute în reglementările elaborate de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale” este imprecisă, putând conduce la dubii în interpretare, întrucât nu se înțelege ce documente sunt avute în vedere și nici ce acte normative elaborează Ministerul Muncii și Solidarității Sociale. În consecință, pentru predictibilitatea normei, recomandăm revederea și reformularea exprimării. În același timp, precizăm că, pentru o redactare

unitară, va fi necesară și reformularea în mod corespunzător a art.9 alin.2, în forma *de lege lata*, unde regăsim aceeași exprimare.

10. La **actualul art.IV pct.2**, care va deveni pct.4 al art.II, la textul propus pentru **art.18¹** din Legea nr.44/1994, pentru corectitudinea redactării, în locul sintagmei „Alin.(2)” din debutul textului va figura sintagma „**Art.18¹. -**”.

10.1. La textul propus pentru **art.18¹ lit.a) teza I**, precizăm că exprimarea este repetitivă, prin folosirea în debut a sintagmei „au dreptul” și nespecifică stilului normativ, prin folosirea sintagmei „ei călătoresc la clasa a II-a”.

Totodată, semnalăm că sintagma „la tren de orice rang” nu este corectă, deoarece persoanele nu pot călători cu trenuri de orice rang, ci doar cu cele destinate transportului de persoane. Astfel, potrivit art.122 alin.(1) din Regulamentul pentru circulația trenurilor și manevra vehiculelor feroviare nr.005/2005, aprobat prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr.1.816/2005, cu modificările și completările ulterioare, „*Pentru stabilirea priorității în circulație, fiecărui tren i se atribuie un rang, după cum urmează:*

– *peste orice rang: trenuri de serviciu puse în circulație pentru restabilirea circulației trenurilor;*

– *în ordinea rangului:*

a) *rangul I - trenuri pentru care autoritatea de stat în transporturile feroviare dispune să circule în acest rang;*

b) *rangul II - trenuri intercity;*

c) *rangul III - trenuri interregio;*

d) *rangul IV - trenuri regio, trenuri mixte;*

e) *rangul V - trenuri internaționale de marfă, trenuri de marfă specializate pentru transportul mărfurilor perisabile și/sau al vietăților, trenuri de mesagerie, containere și coletărie;*

f) *rangul VI - trenuri de marfă interregionale sau regionale, trenuri navete, trenuri marșrute, trenuri cu vagoane goale;*

g) *rangul VII - trenuri de marfă care urmează să manevreze pe secție (locale), trenuri convoaie de manevră (în complexe feroviare), trenuri de serviciu, locomotive izolate.”.*

După cum se poate observa, persoanele nu pot călători cu trenuri de rangurile V - VII, deoarece acestea sunt destinate transportului de marfă.

În consecință, pentru evitarea repetiției, pentru o exprimare specifică stilului normativ și pentru respectarea terminologiei folosite în titlul Anexei nr.2 - *Definirea categoriilor de trenuri de călători în funcție de serviciile oferite de operatorii de transport feroviar de călători care vor face obiectul contractelor de obligație de serviciu public (OSP)* - la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr.153/2011 privind modificarea și completarea Regulamentului pentru circulația trenurilor și manevra vehiculelor feroviare - nr.005, aprobat prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr.1.816/2005, și pentru definirea trenurilor de călători în funcție de serviciile oferite de operatorii de transport feroviar de călători, cu modificările ulterioare, recomandăm reformularea textului, o posibilă variantă putând fi:

„a) 6 călătorii interne gratuite, dus-întors, sau 12 călătorii simple, în cursul unui an calendaristic, pe calea ferată, **la clasa a II-a, cu toate categoriile de trenuri de călători**”.

10.2. La textul propus pentru **art.18¹ lit.a) teza a II-a**, semnalăm că exprimarea este neclară, putând genera dubii în interpretare, întrucât nu se înțelege dacă cei care locuiesc în mediul rural au dreptul doar la 12 călătorii interne, dus-întors, gratuite, pe mijloacele de transport auto, pe calea ferată sau pe căile fluviale, la alegere, sau și la cele 6 călătorii interne gratuite, dus-întors, respectiv 12 călătorii simple, pe calea ferată, prevăzute la teza I.

În oricare dintre situații, atragem atenția asupra faptului că norma este susceptibilă să încalce dispozițiile **art.16 alin.(1) din Constituție, referitoare la egalitatea cetățenilor în fața legii**, deoarece creează un tratament mai favorabil copiilor care locuiesc în mediul rural, fiind astfel discriminatorie față de copiii din mediul urban și chiar față de beneficiarii primari ai actului normativ de bază.

Astfel, în cazul în care copiii din mediul rural ar avea dreptul doar la cele 12 călătorii gratuite prevăzute la teza a II-a, norma propusă ar fi discriminatorie față de copiii din mediul urban, care, potrivit tezei I, ar beneficia doar de 6 călătorii interne gratuite, dus-întors, sau de 12 călătorii simple pe calea ferată, și chiar față de veteranii de război decorați cu Medalia „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial, 1941-1945”, veteranii nedecorați și văduvele de război, care, potrivit art.16 lit.a) teza a II-a ipoteza I, în forma *de lege lata*, au dreptul doar la 6 călătorii interne gratuite, dus-întors, sau la 12 călătorii simple pe calea ferată.

În cazul în care copiii din mediul rural ar beneficia, pe lângă cele 12 călătorii prevăzute la teza a II-a, și de cele 6 călătorii interne gratuite, dus-întors, prevăzute la teza I, tratamentul discriminatoriu s-ar crea și față de mării mutilați, invalizii de război și veteranii de război decorați cu ordine și medalii de război, care, potrivit art.16 lit.a) teza I, în forma *de lege lata*, au dreptul doar la 12 călătorii gratuite, dus-întors, pe calea ferată.

Caracterul discriminatoriu al normei reiese și din faptul că cei care locuiesc în mediul rural au posibilitatea să opteze între mai multe mijloace de transport pe care pot beneficia de gratuitate, în timp ce copiii din mediul urban, precum și ceilalți beneficiari ai Legii nr.44/1994, cu excepția veteranilor și a văduvelor de război care locuiesc în mediul rural, prevăzuți la art.16 lit.a) teza a III-a, în forma *de lege lata*, nu au această opțiune, ei beneficiind de călătorii gratuite doar pe calea ferată.

Având în vedere aspectele menționate, recomandăm revederea și reformularea normei.

Pentru unitate în redactare, precizăm că va fi necesară și revederea și reformularea în mod corespunzător a **art.16 lit.a) teza a III-a, în forma *de lege lata***, care prevede că „*Veteranii de război și văduvele de război care locuiesc în mediul rural au dreptul, în cursul unui an calendaristic, la 12 călătorii interne, dus-întors, gratuite, pe mijloacele de transport auto, pe calea ferată sau pe căile fluviale, la alegere*”.

10.3. La textul propus pentru **art.18¹ lit.a) teza a III-a**, precizăm că exprimarea este improprie și nespecifică stilului normativ, motiv pentru care propunem reformularea textului, o posibilă variantă putând fi:

„În limita numărului de călătorii **gratuite** stabilit pentru titulari, **pot călători și însoțitorii acestora**”.

Observația este valabilă și pentru **art.16 lit.a) teza a IV-a ipoteza I, în forma *de lege lata***.

10.4. La textul propus pentru **art.18¹ lit.a) teza a IV-a**, semnalăm că exprimarea „soțul/soția sau alte persoane mandatate de titulari să le reprezinte interesele” este neclară, putând conduce la dubii în interpretare, întrucât nu se înțelege dacă există vreo legătură între aceste persoane și „însoțitorii” prevăzuți la teza a III-a. În acest context, pentru predictibilitatea normei, recomandăm a se analiza dacă nu ar fi necesară prevederea unei definiții a termenului „însoțitor”, precum și

reformularea sintagmei „soțul/soția sau alte persoane mandatate de titulari să le reprezinte interesele”.

10.5. La textul propus pentru **art.18¹ lit.b)**, pentru o exprimare adecvată în context, recomandăm următoarea formulare:

„b) scutirea în proporție de 50% de la plata abonamentului unui post telefonic, precum și a abonamentelor de radio și televiziune”.

10.6. La textul propus pentru **art.18¹ lit.c)**, semnalăm că textul este aproape identic cu cel al art.16 lit.k), în forma în vigoare, una dintre diferențe fiind introducerea noii categorii de beneficiari. În acest caz, pentru evitarea paralelismului legislativ interzis de art.16 alin.(1) din Legea nr.24/2000, recomandăm ca textul propus pentru art.18¹ lit.c) să facă obiectul unui punct distinct al noului art.II, respectiv pct.3, care să vizeze modificarea lit.k) a art.16, în următoarea formulare:

„3.La articolul 16, litera k) se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În continuare se va reda, între ghilimele, textul propus pentru lit.k).

Pe cale de consecință, **pct.2 al actualului art.IV** va deveni **pct.4 al art.II**.

10.7. La textul propus pentru **art.18¹ lit.c) teza I**, pentru precizia normei, redactarea „pe baza reglementărilor stabilite de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și de Ministerul Sănătății și Familiei” se va înlocui prin trimiterea la actele normative vizate, cu indicarea elementelor structurale. Totodată, semnalăm că denumirea „Ministerul de Interne” a fost înlocuită cu cea de „Ministerul Afacerilor Interne”, iar titulatura „Ministerul Sănătății și Familiei” nu este nici ea actuală, această instituție numindu-se în prezent „Ministerul Sănătății”. În plus, există și Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, însă intenția inițiatorului de a include între entitățile enumerate și acest minister trebuie exprimată în mod clar.

De asemenea, precizăm că sintagmele „în limita a **minimum** 4% din numărul ...” și „în limita a **minimum** 1% din numărul ...” nu asigură eficiență și previzibilitate normei, fiind necesară și prevederea unei limite maxime a procentului din numărul total al veteranilor, văduvelor de război, văduvelor veteranilor de război și copiilor vizați prin prezenta propunere, în funcție de care se vor acorda biletele de tratament gratuite, în stațiunile balneoclimaterice.

10.8. La textul propus pentru **art.18¹ lit.c) teza a II-a**, semnalăm că norma este neclară și incompletă, putând conduce la dubii în interpretare, întrucât nu se înțelege cum vor fi repartizate biletele ce reprezintă 10% din numărul total de bilete gratuite primite de asociațiile de veterani de război, dacă acestea vor fi repartizate în funcție de numărul văduvelor de război, văduvelor de veterani de război, care nu s-au recăsătorit și al copiilor vizați de prezenta propunere sau dacă există o ierarhie între categoriile de beneficiari, unele având prioritate față de altele.

Referitor la sintagmele „văduvelor **veteranilor** de război” și „văduvelor **de veterani** de război”, precizăm că în cuprinsul Legii nr.44/1994, în forma în vigoare, regăsim și sintagmele: „**soțul supraviețuitor al veteranului** de război” - la art.11 alin.2 - și „**văduvelor supraviețuitoare ale veteranilor** de război” - la art.16 lit.f) teza a II-a. Pentru unitate în redactare, recomandăm alegerea unei singure variante, ceea ce va implica și modificarea în mod corespunzător a elementelor structurale în forma *de lege lata*.

11. În ceea ce privește **formula de atestare a legalității adoptării propunerii legislative**, având în vedere caracterul acesteia, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, sintagma „art.76 alin.(1)” se va înlocui cu sintagma „art.76 alin.(2)”.

PRESEDINTE
[Redacted]
Florin IORDACHE
[Redacted]

București
Nr.217/7.03.2022

Lege privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 45/2008 - M. Of. nr. 230/8 apr. 2009 (art. 13, art. 14 și art. 14_1))

¹ republicare cu renumerotare	M. Of. nr. 783/28 oct. 2002 Lege privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război *) Republicare	
² completat prin	O.U.G. nr. 12/2004 Ordonanță de urgență pentru completarea Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război aprobată prin L. nr. 210/2004	M. Of. nr. 278/30 mar. 2004 <i>introduce art.14_1</i>
³ modificări prin	L. nr. 210/2004 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 12/2004 pentru completarea Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război	M. Of. nr. 505/4 iun. 2004 <i>aprobă O.U.G. nr. 12/2004</i>
⁴ modificări prin	L. nr. 596/2004 Lege pentru modificarea art. 13 din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război	M. Of. nr. 1225/20 dec. 2004 <i>modifică art.13 alin. (1) lit.b) partea introductivă</i>
⁵ modificări prin	H.G. nr. 1765/2005 Hotărâre privind indexarea unor venituri ale populației începând cu luna ianuarie 2006	M. Of. nr. 1182/28 dec. 2005 <i>indexare venituri</i>
⁶ modificări prin	H.G. nr. 1768/2006 Hotărâre privind indexarea unor venituri ale populației începând cu luna ianuarie 2007	M. Of. nr. 999/14 dec. 2006 <i>indexare venituri</i>
⁷ modificări prin	L. nr. 303/2007 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război	M. Of. nr. 785/20 nov. 2007 <i>modifică art. 2 partea introductivă, art. 5 alin. 1, 3 și 4, art. 13 alin. 4, art. 14, art. 16 lit. a), c), e) și k) paragraful 2, art. 17 alin. 3, art. 19 lit. a), art. 22; introduce alin. 3 la art. 15</i>
⁸ modificări prin	H.G. nr. 67/2008 Hotărâre privind indexarea unor venituri ale populației începând cu luna ianuarie 2008	M. Of. nr. 61/25 ian. 2008 <i>indexare venituri</i>
⁹ modificări prin	L. nr. 75/2008 Lege pentru modificarea lit. a) a art. 16 din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război	M. Of. nr. 286/14 apr. 2008 <i>modifică art. 16 lit. a)</i>

10	modificări prin O.G. nr. 8/2011 Ordonanță pentru modificarea și completarea legislației cu privire la eliberarea, gestionarea și monitorizarea documentelor de călătorie acordate pensionarilor, veteranilor de război și văduvelor de război aprobată cu modificări prin L. nr. 211/2012	M. Of. nr. 78/31 ian. 2011 M. Of. nr. 778/19 nov. 2012	<i>modifică art. 16 lit. a), art. 23; introduce art. 16_1</i>
11	modificări prin L. nr. 211/2012 Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 8/2011 pentru modificarea și completarea legislației cu privire la eliberarea, gestionarea și monitorizarea documentelor de călătorie acordate pensionarilor, veteranilor de război și văduvelor de război	M. Of. nr. 778/19 nov. 2012	<i>aprobă cu modificări O.G. nr. 8/2011 și modifică art. 16 lit. a), art. 16_1</i>
12	modificări prin O.U.G. nr. 9/2015 Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război și a Legii nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război aprobată prin L. nr. 240/2015	M. Of. nr. 299/30 apr. 2015 M. Of. nr. 785/21 oct. 2015	<i>modifică art. 13, art. 14, art. 15 alin. 1</i>
13	modificări prin L. nr. 227/2015 Lege privind Codul fiscal Prin derogare de la prevederile art. 4 alin. (3) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, prevederile art. 11 intră în vigoare la 3 zile de la data publicării prezentei ordonanțe în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor pct. 11-21 care intră în vigoare la 45 de zile de la publicarea prezentei ordonanțe în Monitorul Oficial al României, Partea I și a prevederilor pct. 26 care intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea prezentei ordonanțe în Monitorul Oficial al României, Partea I.(O.G. nr. 11/2022 - M. Of. nr. 97/31 ian. 2022)	M. Of. nr. 688/10 sep. 2015	<i>abrogă la 1 ianuarie 2016 art. 16 lit. e)</i>
14	modificări prin L. nr. 240/2015 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2015 pentru modificarea Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război și a Legii nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război	M. Of. nr. 785/21 oct. 2015	<i>aprobă O.U.G. nr. 9/2015</i>
15	modificări prin L. nr. 259/2015 Lege pentru modificarea art. 16 lit. a) din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război	M. Of. nr. 825/5 nov. 2015	<i>modifică art. 16 lit. a)</i>
16	modificări prin L. nr. 96/2017 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2016 pentru modificarea art. 1 din Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război și pentru stabilirea unor măsuri privind drepturile prevăzute la art. 11 din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război	M. Of. nr. 334/8 mai 2017	<i>abrogă art. 21</i>

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 103/2018 pentru modificarea art. 1 din Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război și pentru modificarea alin. 2 al art. 11 din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război

Lege privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război

- 1 modificări prin L. nr. 55/1992 M. Of. nr. 119/4 iun. 1992 *introduce art. 4_1*
 Lege pentru modificarea și completarea L. nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război
- 2 modificări prin L. nr. 44/1994 M. Of. nr. 172/7 iul. 1994 *abrogă art. 4 alin. (2) și art. 8 alin.(1)*
 Lege privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război
 (v. Decizia I.C.C.J. nr. 45/2008 - M. Of. nr. 230/8 apr. 2009 (art. 13, art. 14 și art. 14_1))
- 3 modificări prin O.U.G. nr. 215/2000 M. Of. nr. 606/25 nov. 2000 *modifică art. 1, art.2 alin. (1)*
 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război și a Legii nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război
 aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 770/2001 M. Of. nr. 14/11 ian. 2002
- 4 completat prin L. nr. 770/2001 M. Of. nr. 14/11 ian. 2002 *introduce art.2_1*
 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 215/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război și a Legii nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război
- 5 modificări prin L. nr. 364/2003 M. Of. nr. 679/26 sep. 2003 *modifică art.2 alin. (1)*
 Lege pentru modificarea alin. (1) al art. 2 din Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război
- 6 rectificare M. Of. nr. 745/24 oct. 2003 *rectifică art. 2 alin. 1*
 Rectificări
- 7 modificări prin H.G. nr. 1765/2005 M. Of. nr. 1182/28 dec. 2005 *indexare venituri*
 Hotărâre privind indexarea unor venituri ale populației începând cu luna ianuarie 2006
- 8 modificări prin H.G. nr. 1768/2006 M. Of. nr. 999/14 dec. 2006 *indexare venituri*
 Hotărâre privind indexarea unor venituri ale populației începând cu luna ianuarie 2007
- 9 modificări prin H.G. nr. 67/2008 M. Of. nr. 61/25 ian. 2008 *indexare venituri*
 Hotărâre privind indexarea unor venituri ale populației începând cu luna ianuarie 2008

10	modificări prin	L. nr. 205/2008	M. Of. nr. 736/30 oct. 2008	<i>modifică art.1, art.2 alin.(1)</i>
		Lege pentru modificarea Legii nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război		
11	modificări prin	O.U.G. nr. 9/2015	M. Of. nr. 299/30 apr. 2015	<i>modifică art. 2 alin. (1)</i>
		Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război și a Legii nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război		
	aprobată prin	L. nr. 240/2015	M. Of. nr. 785/21 oct. 2015	
12	modificări prin	L. nr. 240/2015	M. Of. nr. 785/21 oct. 2015	<i>aprobă O.U.G. nr. 9/2015</i>
		Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2015 pentru modificarea Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război și a Legii nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război		
13	modificări prin	O.U.G. nr. 92/2016	M. Of. nr. 1005/14 dec. 2016	<i>modifică art. 1</i>
		Ordonanță de urgență pentru modificarea art. 1 din Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război, precum și pentru stabilirea unor măsuri privind drepturile acordate veteranilor de război, invalizilor și văduvelor de război, precum și văduvelor veteranilor de război		
	aprobată cu modificări și completări prin	L. nr. 96/2017	M. Of. nr. 334/8 mai 2017	
14	modificări prin	L. nr. 96/2017	M. Of. nr. 334/8 mai 2017	<i>abrogă art. 2_1</i>
		Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2016 pentru modificarea art. 1 din Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război și pentru stabilirea unor măsuri privind drepturile prevăzute la art. 11 din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război		
15	modificări prin	O.U.G. nr. 103/2018	M. Of. nr. 1028/3 dec. 2018	<i>modifică art. 1</i>
		Ordonanță de urgență pentru modificarea art. 1 din Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război		
	aprobată prin	L. nr. 163/2019	M. Of. nr. 799/2 oct. 2019	
16	modificări prin	L. nr. 163/2019	M. Of. nr. 799/2 oct. 2019	<i>aprobă O.U.G. nr. 103/2018</i>
		Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 103/2018 pentru modificarea art. 1 din Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război și pentru modificarea alin. 2 al art. 11 din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război		
17	completat prin	O.U.G. nr. 47/2021	M. Of. nr. 586/10 iun. 2021	<i>introduce alin. (2) - (4) la art. 1</i>
		Ordonanță de urgență pentru completarea art. 1 din Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război		